

Subject: (none)

Date: Thursday, February 28, 2013 1:16:42 PM Eastern Standard Time

From: shalom baum (sent by shalombaum@gmail.com <shalombaum@gmail.com>)

To: Efrem Goldberg

תפארת ישראל - בועז מסכת אבות פרק ד

(ב) ולשון גולה, היינו שיעזוב אביו ואמו ומשפחתו וכל מחמדי רווח)
הצטרפותו, וילך למקום שיחסרו לו כל אלה. ואף כי קשה הפרידה הזאת כמנתק
תינוק משדי אמו, לטובתו היא. דדבר מסוגל הוא להצלחת האדם, דכמו שהעשב לא
יצליח במקום שנזרע תחלה, רק הגנן יעקרו ממקום שנזרע תחלה ונטענו במקום
אחר, כן האדם לא יצליח, הן במדות, הן בתורה [והן בכבודו], רק במקום שאינו
מקום מולדתו. וזה 'לג' טעמים, א) דהרבה שעשוע ילדות וחבירים ששמחו נפשו
בשחרית ימיו, מוכרח לעזבם ברצותו לעלות בסולם ההשכלה. ובביתו ההרגל
יכריחו לבלי לפרוש מהם. ב) בבית אביו ישאר תמיד ילד, דבשבתו על חיק
אבותיו, רחמי יולדיו ישכרוהו באהבתם, ויישנוהו על ברכי תפנוקיהם, וישכח
גם הוא תכליתו להתחזק להיות איש. ג) הדבר ידוע שהאדם יתאמץ יותר לעשות
טוב מתוך חפשיות, ממה שיעשה ע"י הכרח מאחרי'. אולם בעודו בבית אביו. לא
תתאמץ נפש הבן המשכיל להשגיח על עצמו להתעלות בגרם המעלות, בידעו כי
אבותיו ישגיחו עליו וידריכוהו במתג ורסן תוכחותיהם. אולם אעפ"כ יצר לב
האדם רע מנעוריו, וכעיר פרא לפעמים לא אבה לעצתם, ותוכחת נאץ לבו. אבל
בראותו את עצמו עזוב לעצמו מכל משגיח ומדריך ואין לו מי שיזרזנו למלאכתו
אם עיני שכל לו יפתחם ויזדרזו למלאכתו ויט שכמו לסבול עול הזהב, להצליח
א"ע בעצמו. וזהו שאמר הכתוב [איוב ח' פ"ח], אם יבלענו ממקומו, וכיחש בו
לא ראיתך הן הוא משוש דרכו ומעפר אחר יצמחו. [אמר יצמחו לשון רבים, שלא
כרישא דקרא המתחיל בלשון יחיד. אבל ר"ל הרי רוב הגידולים יצמחו רק מעפר
אחר, וכדברינו הנ"ל]. מריח מים יפריח (ר"ל כשלא יהיה לו מים ממש, שישפכו
אבותיו על תלמי לבו יום ויום ולא ישאר לו רק ריח מים כאשר ירעב לדברי
תוכחותיהם במכתבים שיכתבו לו אבותיו וגם אשר ישאר בזכרונם מדברי
תוכחותיהם, מהזמן אשר היה תחת צל כנפיהם, ריח זכרון זה יפעל בו יותר מגוף
המים, ויוציא עליו פרחי המדע) ועשה קציר כמו נטע (ר"ל כאילן שיעקרוהו
ויקצרוהו ממקומו ויושיבוהו במקום אחר, ושם יעשה פרי יותר). וכן מצינו
באע"ה שאמר לו הקדוש ברוך הוא לך לך וגו', וכן משרע"ה הסיב הקדוש ברוך
הוא שיעזוב מקום מולדתו, ובארץ אחרת גדלו. וכן מצינו ברבותינו חכמי הש"ס
דאף שהיו חכמים רבים במקומותם, אפ"ה עזבו והלכו לבי רב (ככתובות דס"ב
ב). וזהו שאמר הכתוב. (אם) אבי ואמי יעזבוני (אז) וה' יאספני

אונקל'וס

יְת שַׁבָּתָא לְדִרְהוֹן קִיָּם עָלָם:
יִבְיָן מִימְרֵי וּבִין בְּגֵי יִשְׂרָאֵל
אֵת הִיא לְעָלָם אַרְי שְׁתָּא יוֹמִין
עָבַד יִי יֵת שְׁמֵא יֵת אֲרַעָא
וּבְיוֹמָא שְׂבִיעָאָה שַׁבָּת וְנָח:
יִי וְיֵהֱב לְמַשָּׁה כַּד שִׁצֵּי לְמַלְלָא

תולדות ובית אהרן והוספות

[1] מלא טה, פננים ח: אטם דרבי נחן פילא, סופרס
פיליג יד פיליג, דיר פיליג פס, ד' ויקר פילא,
מנדיר פיליג דיר פילא כל, שטער פילא טה, שולט
פיליג פירן דיר פיליג, וזר חילא ל' רמח, חילא
קל: פס: פס: חילא קל: קל: רנו, רמח, פיליג ד' מב
מד פיליג ח, שטער פילא, שולט פילא פיליג פירן

אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת
לְדֹרֹתָם בְּרִית עֹלָם: י בִּינִי וּבִין
בִּי יִשְׂרָאֵל אֹת הוּא לְעָלָם כִּי־
שָׁנֹשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת
וַיְנַפֵּשׁ: ס שְׁנֵי יָ וַיִּתֵּן אֶל־מֹשֶׁה כְּכֹלֹתוֹ

מטה. [י"ט] עירובין דה. מדרס לזה. ב"ר פ"ו ה. שמו"ר פמ"א. פמ"ו. ויק"ר פל"ה. ה. ממדכ"ר. דר"א פמ"ה. וזר ט"א רל"א. פ"ו קמ"ה.

שפתי חכמים

ט' פשוט קושיא הוא, רוצה לומר, הקדוש ברוך הוא שכתוב בו לא ייפך וגר: י' רוצה לומר הוא אומר לכתוב מנוחה על עצמו: כ' מסקנא דחירווא הוא: ל' דאם לא כן איך ידע משה אז נתרצה הקדוש ב"ה לישראל על מעשה המשכן, עד שצוה להם משה על נובתהמשכן, שמה לא נתרצה הקב"ה רק על תניית הלוחות לישראל שנאמר לו בפרשיו (הלן לד א) פסל לך שני לוחות אבנים וגר: והוכרח לזה מפני קיום הדת שאי אפשר לדחותן מן הדת מאחר שכבר נתקיימו וקבלו עליהם עול תורה ומצות, שאף על פי שתורה לסורן הראשון, הרי כן כישוראל, שמומרו הוא כישוראל לכל דבריו, וכל שכן ישראל שכבר חזרו בתשובה כדכתיב (הלן לד ו) ויתנצלו בני ישראל את ערים ארץ, שהוא מן הדין ליתן להם את הלוחות אבל לעשותם לזכרון תבוכו שהוא חבה ויתירה שמה לא נתרצה לזה, אלא דאז וגר:

(י"ו) ויגפשו. כתרומתו וְלָהּ, וכל לשון נופש הוא לשון
 נפש, שמשבי נפשו ונשימתו בהרגיעו מטורח המלאכה,
 ומי שכתוב בו לא ייפץ ולא ייגע ט' (ישעיה מ כח) וכל
 פָּעֵלוֹ בְּמַאמֵר, הכתיב מנוחה י' לעמו [בעצמו], לְשֹׁמֵר
 ב' האזן מה שהיא יכולה לשמוע: (יח) ויתן אֵל
 בְּיָדָהּ דָּבָר. אין מוקדם ומאוחר בחזרה, מעשה העגל
 קודם לציור מלאכת המשכן י' ימים רבים היה, שהרי
 ב"י נתמוך נשתברו הלוחות, וזיום הכפורים נמלך
 הקדוש ציון הוא לישראל, ולמחרת התחילו צדצת
 מו כתיב חסר, שנמסרה לו תורה במתנה כלה לחסן,

המשכן והזקס באחד בניסן (תמוזא לא) :

מוסף רשמי

הוא אדם שחש כי קב ובענין במדור רש"י פ"ט (עמ'): [יש] וינפשו. לשון מנוחה (ישעיה י"א: ב) וינפשו.

בינת המקראות

אשר ה' הוא האלהים עד עולם: בורא וגו'. והוא ברא כל הארץ
מהקצה אל הקצה ובכל ידו משלה: לא ייעף ולא ייגע. אלא כחיו
שה בכל זמן:

אבן עזרא

וינפש, כי השם לא ייעף ולא יגע [שעשה מ כח], כי הנה
בראותו, שהם הבריות הנכבדות שהם צבאות השמים לעולמי
עד סובבים ביום ובלילה, ואף כי הנכבדים שאינן גופות, ואף
כי יוצא הכל שהוא שוכן עד ויושב קדם ואין מעשיו בתנועה,
רק הכל נעשה בדברו: ית ויתן. יקי מוח יתמחו, מה עשה
משה בחר ארבעים יום וארבעים לילה. ולא ידעו, אם יעמדו

אבי עזר

אברהם וינפשו כי השם רבו. שאין כח הנפשו להפין רק גלגול בני אדם, לכן נאמר וינפשו, כי גם אם נאמר בשפיע לא עשה הוא נגד הנפשו, כי כמו שנעשים גלגולין כן עומדים ממד גלגול עד היום, לכן נקרא עשה שמים גלגול מינו, כיון שעומדים ממד גלגול לפניו ולאחריו, על כן אל תחמה על מלת וינפשו, שדברה מורה גלגול בני אדם. ולדעתי מאחר הרבה פעמים נצורה חיצה בשמים כזוה, כי בחיצות דקוה ויכול הטובה לטעות בהן וימר:

בעל המורים

בליל שבת: **וביום השביעי שבת וינפש.** ס"ת שתיים ששחים נפשות יש לאדם בשבת (ביצה מז.) וע"כ פ"א ד"ו ינפש כפולה משום ב' נפשות: **וינפש.** בגימטריא אלו שבגיהנם שאף אור של גיהנם שוכת בשבת (סנהדרין סה:): **השביעי שבת וינפש.** בגימטריא דכין שהוא שבת אכדה נפש (ביצה

טז את השבת לעשות. ר"ת אהל ידלפין מלאכת שבת
מאהל מועד (שבת מט:): יז בני ישראל את דיה. ר"ת
ביאה שביאתו של תלמיד חכם מערב שבת לערב שבת (מכובת
סכ:): אות דיה לעולם כי. ר"ת אהל על שם ידעת כי
שלום אהלך (איוב ה כד) דדרשין מיניה (שבת לד.) הדלת כר

תשסח

שמות לא לב כי תשא

אונקלוס

לְדַבֵּר אֶת־לִבְךָ בְּהַר סִינַי שְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת לַחַת אֶבֶן כְּתוּבָה בְּאֶצְבְּעֵי אֱלֹהִים: לֵב אֵי וַיֵּרָא הָעָם כִּי־בִשָּׁשׁ

עֲמָה בְּטוֹרָא דְסִינַי תְּרִין לִחְתֵּי סְהֻדָּתָא לִחְתֵּי אֶבְנָא כְּתִיבִין בְּאֶצְבָּעָא דִּי: אִוְחָזָא עֲמָא אֲרִי אֲחֵר מִשָּׁה לְמַחַת מִן

תולדות ובית אהרן והוספות

[א] שבת פט. מנחות נג. ירושלמי פטעס פ"ד ה. ב"ר וסר מ"ז לו: מה: קלא: רג. לו: מ"ג מס. לו: פ"ז לו: קלת. קמב.

שפתי חכמים

וְכָכִי מִסְרָה לֹא כִלְהָ כְלוּמָר שְׁהִיא קְנוּיָה לוֹ: וְדָקְשָׁה לְרִשִּׁי וְלִכְיָא לְמִימָר מְדַבֵּר צוּרִי שֶׁל מִשְׁכָּן, וְהָא מַעֲשֵׂה הָעֵגֶל קוֹדֵם לְכֵן הִיָּה, כְּדִפְרִישׁ רִשִּׁי לְעִיל, לְכֵן פִּירֵשׁ שֶׁכִּלְהָ לְדַבֵּר אֶת־הַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים שֶׁבִּזְמַנָּהּ הַמִּשְׁפָּטִים. וְכֹתֵב הָרִ"א מְזַרְחִי וְלֵכֵן זֹאת הַפִּרְשָׁה דְּבָקָה בְּסוּף פִּרְשַׁת מִשְׁפָּטִים (לְעִיל כִּי י"ח) דְּכֹתִיב בִּיהּ וִיבֹא מִשָּׁה בְּתוּךְ הָעֵגֶל וְיַעַל אֶל הָהָר וְיִהְיֶה מִשָּׁה בְּהָרִי אֲרֻבְעִים יוֹם וְגו', וְדָלָא כְּרִבִּי יִשְׁמַעְאֵל דְּאָמַר וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים וְיִי' מוֹסִיף עַל הָרִאשׁוֹנִים וְגו' וּפִירִישׁוּ כְמוֹ שֶׁהִדְבַּרְתָּ נִאֻמָּרוּ בְּקוּלוֹת וּבְרָקִים בְּמַעֲמַד כָּל־יִשְׂרָאֵל אֵף מִשְׁפָּטִים כֵּן. עֲכָל: וּמִדְּכֻתִּיב לְדַבֵּר אֶת־וְלֹא כְּתִיב לְדַבֵּר אֵלָיו, אֵלֶּה מִלְמַד שֶׁהִיא וְכִי' עַל מִדְּכֻתִּיב חֲסֵר מִשְׁמַע שֶׁהִיא אַחֵר, וְהָא אֵינוּ, וְהָא בְּהִדְיָא כְּתוּב "שִׁנִּי", לְכֵן פִּירֵשׁ שֶׁהִיא שְׁתֵּיתָ שְׁוֹת כְּאֵלֹּא לֹא הִי רָק אַחֵר. (דְּבָק טוֹב):

רש"י

שֵׁלֶּה הִיָּה יִכּוֹל לְלַמּוֹד מִכּוֹלָה צוֹמֵן מוֹעֵט כִּזֶּה (מִנְמוּמָא יח). דְּבַר אַחֵר, מִה כִּלְהָ מִתְקַשְׁטָה בְּכִ"ד קְשׁוּטִין, הֵן הָאֻמּוּרִים בְּסִפְרֵי יִשְׁעִיָּה (ג יח-כ) אֵף תִּלְמִיד חֲסֵם לְרִיךְ לְהִיטֵן בְּכִי בְּכִ"ד סְפָרִים (שס טו): **לְדַבֵּר אֶת־לִבְךָ** הַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים שֶׁבִּזְמַנָּהּ הַמִּשְׁפָּטִים: **לְדַבֵּר אֶת־לִבְךָ** מִלְמַד שֶׁהִיא מִשָּׁה שׁוֹמֵעַ מִפִּי הַגְּבוּרָה, וְשׁוֹרִין וְשׁוֹרִין אֶת הַהִלְכָה שֶׁהִיא יִתֵּד (שְׁמוֹר"ר מ"ה ה): **לַחַת** לְמַחַת כְּתִיב שֶׁהִי עַל מִתְּחִילָה שְׁוֹת (שְׁמוֹר"ר מ"ה ו): **לֵב** (א) בִּי

(שְׁפָטִים ה כח) וְיִחְלִילֵנוּ עַד צֹאֵשׁ (שס ג כה) כִּי כִשְׁעָלָה מִשָּׁה לְהָ, אֲמַר לְהֵם לְקוֹף אֲרַבְעִים יוֹם אֵינִי צָא בְּתוֹךְ שֵׁשׁ שְׁעוֹת, כְּסֻדּוּרִים הֵם שְׁאוּמוֹ יוֹם שְׁעָלָה מִן הַמִּנִּין הוּא, וְהוּא אֲמַר לְהֵם שְׁלִימִים אֲרַבְעִים יוֹם וְלִילוֹ עֵמוּ, וְיוֹם עֲלִימִיו אֵין לִילוֹ עֵמוּ, שֶׁהִי בִי בְּסִינַי עֵלָה, נִמְלָא יוֹם אֲרַבְעִים

בינת המקראות

הַמִּפְתָּח וּפְתָחוּ וְהִנֵּה אֲדוּנִיָּהִם נוֹפֵל אֲרֻבָּה מִת: מִלְעִיל כְּתִיב שֶׁעֲגִלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב לָחֵץ אֶת יִשְׂרָאֵל י"ח שָׁנָה וַיָּקֶם ה' לְהֵם מוֹשִׁיעַ אֶת אֲהוּרָה בֶּן גִּרָא (שׁוֹפֵט בִּישְׂרָאֵל) וְגו', וְהִבֵּיָא אֲהוּרָה מִנְחָה לְעֲגִלוֹן וְאִזְוּ הָרִגוּ, וַיֵּצֵא וַיַּעַל הַדֹּלֶת אַחֲרָיו וְעַל זֶה כְּתִיב וַיִּחְלִיו וְגו': וַיִּחְלִיו. עֲבָדֵיו כִּשְׂרָאֵל הַדֹּלֶת וְנִעְלוֹת הַמִּתִּינוּ (עַד בּוֹשׁ) עַד עִיכּוֹב כְּלוּמָר זִמְן אֲרִיךְ:

אבן עזרא

וְגוֹפֵר, כִּי כָל מִי שֶׁלֹּא יֵדַע מִהוּת נִפְשׁוֹ, חֲכָמָה מִה לוֹ. וְהִנֵּה מִשָּׁה שֶׁהִתְנַבֵּא אֲרַבְעִים שָׁנָה בְּמִדְבָּר, וְעַמָּד בְּסֻדּוֹת רִבּוֹת שְׁגִילָה לוֹ הַשֵּׁם בְּהַר סִינַי, וְהוּא אָמַר לִפְנֵי מוֹתוֹ, אֵתֶּה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלָּתְךָ (דְּבָרִים ג כד). וְהִנֵּה עֲתָה הַחֲלִי וְהִרְאֵה לוֹ גְּדוּלַת הַשֵּׁם. וְהוּא אֵמַת, כִּי לְגִדּוּלְתוֹ אֵין חֶקֶר (תְּהִלִּים קמ"ג): **לַחַת אֶבֶן**, פִּירִשְׁתִּיו, וְדַבֵּר הַכְּתוּב בְּאֶצְבָּעֵי אֱלֹהִים עַל מִנְהַג הָאֵדָם, כִּי כָל חֶפֶץ הַשֵּׁם דְּבַר פִּי יִקּוֹם, וּפִירִישׁ דְּבַר פִּה עַל דֶּךְ מִשָּׁל כְּמִשְׁפַּט מִלְכֵי הָאֵדָם. וְכִכָּה כִּי הוּא צוּרָה וְנִבְרָאוּ (תְּהִלִּים קמ"ח). וְדַבְרֵי הַשֵּׁם נִצְבִּים הֵם בְּשִׁמְיָם כְּנֻגַּד הַשְּׁפָלִים. וְכֵן כְּתוּב לְעוֹלָם ה' דְּבָרְךָ נִצַּב בְּשִׁמְיָם (תְּהִלִּים קי"ט פט).

בעל המוריס

(לְקַח טוֹב): **אֵי כִי בִשָּׁשׁ מִשָּׁה**, חֲסֵר וְיִי' לומר שֶׁבִּאֵר שֶׁ שְׁעוֹת (שְׁכַח פט): **בִּשָּׁשׁ**, ב' בְּמִסְרָה. כִּי בִשָּׁשׁ מִשָּׁה. מִדּוּעַ בִּשָּׁשׁ רִכְבּוֹ לֵבֵא (שְׁפָטִים ה כח). מִה הֵתֵם מִת (שס ד כא) אֵף הָכֵא הִיוּ סוֹבְרִים שְׁמַת, כְּמוֹ שֶׁדְּרָוִיל (שְׁכַח פט). שֶׁהִרְאֵה לְהֵם דְּמוּת מִטְוֵה בְּרִקְעִי:

ספורנו

הַטּוֹב, וְהִמָּה מִרוֹ וְהַשְׁחִיתוֹ דְּרִכָּם וְנִפְלוּ מִמַּעַלְתָּם, כְּמוֹ שֶׁהָעִיד בְּאִמְרוֹ (לֵחֵן לו) וַיִּתְנַצְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדִים מִהַר חוֹרֵב: **שְׁנֵי לַחַת הָעֵדוּת**, אוֹתֵם שִׁיעַד בְּאִמְרוֹ (לְעִיל כִּי י"ח) וְאֵתֶּנָּה לְךָ אֶת לִחוֹתֶיךָ הָאֵבֶן, וְטִרְסָם תִּתֵּן הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כְּתוּב, כֹּאשֶׁר יֵעַד, הַתְּחִילוֹ בְּמַעֲשֵׂה הָעֵגֶל וְאָמַר לְמִשָּׁה לֵךְ רֵד כִּי שַׁחַת עֲמָךְ:

אֵבֶן הַחֲלוּת נִשְׁקָפָה וְתִיכֵב אֵם סִפְרָא בְּעַד הָאֲשֵׁנָה מִדּוּעַ בּוֹשֶׁשׁ רִכְבּוֹ לֵבֵא, מִדּוּעַ אַחֲרָיו. פְּעַמֵּי מִרְכַּבּוֹתָיו: כְּעַד. דְּרָךְ: נִשְׁקָפָה. עֵינֵי הַכִּטָּה: וְתִיכֵב. יֵשׁ אוֹמְרִים לְשׁוֹן דִּיבּוּר, וְיֵשׁ אוֹמְרִים לְשׁוֹן גְּנִיחָה וְיִלְלָה: בּוֹשֶׁשׁ. עֵינֵי אִיחוּר: פְּעַמֵּי. לְשׁוֹן צִדָּה וְהִילּוֹךְ: וַיִּחְלִיו עַד בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֵנוּ פּוֹתַח דְּלֹתוֹת הָעֲלִיָּה, וַיִּקְחוּ אֶת

שֵׁם עַם הַשֵּׁם כְּמִסְפָּר הַזֶּה וְכָפַל כָּפַל שְׁנַיִם, לֹא יוֹכֵל לְדַעַת חֶלֶק מֵאֵלֶּף מַעֲשֵׂה הַשֵּׁם וְדִרְכּוֹ וְסוּד כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁצֻּוּהוּ, כִּי יִחְשְׁבוּ כִּי הַמַּעֲשֵׂה הַעִיֵּקֶר. וְאֵינֵנו, רָק הַלֵּבֵב וְהַמַּעֲשֵׂה, וְהַלֵּבֵב וְהַלְשׁוֹן לְהִרְגִּיל. וְכֵן כְּתוּב בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לְעִשְׂוֹתוֹ (דְּבָרִים ל ד). וְקִדְמוּנֵינוּ אִמְרוּ (סְנֵהֲדִין ו): רַחֲמָנָא לֵבֵא בְעִי. וְשׁוֹרֵשׁ כָּל הַמִּצְוֹת עַד שִׁיֵּאָבֵא אֶת הַשֵּׁם בְּכָל נִפְשׁוֹ וַיִּדְבֵּק בּוֹ, וְזֶה לֹא יִהְיֶה שֵׁלֶם אִם לֹא יִכִּיר מַעֲשֵׂה הַשֵּׁם בְּעִלְיוֹנִים וּבְשִׁפְלִים וַיִּדְעַת דְּרִכּוֹ. וְכִכָּה אֲמַר הַנְּבִיא, כִּי אִם בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁכֶל וַיִּדְעַת אוֹתִי (יִרְמְיָה ט כג), אוֹ יִתְבַּר לוֹ, כִּי הַשֵּׁם עוֹשֶׂה חֲסֵד מִשְׁפַּט וְצִדָּקָה בְּאֵרֶץ (שס), וְלֹא יוֹכֵל לְדַעַת הַשֵּׁם אִם לֹא יֵדַע נִפְשׁוֹ וְנִשְׁמָתוֹ

כִּלְהָ מִקְוִשְׁתָּת בְּכִ"ד קִישׁוּטִין הַמְנוּיִן בִּישְׁעִיָּה (ג יח-כג) אֵף תִּלְמִיד חֲסֵם צִרִיךְ לְהִיטֵן מִקְוִשְׁתָּת בְּכִ"ד סְפָרִים (שְׁמוֹר"ר מ"ה ה): **שְׁנֵי לַחַת**, כְּנֻגַּד שְׁמֵים וְאֲרָץ. חֲתָן וְכֹלָה. ב' תּוֹרוֹת. וְשְׁתֵּי עוֹלָמוֹת (תְּנַחֲמָא עֲקִב'י): **לַחַת**, ע"ש שִׁיגְעִים בְּלִחְתִּי (תְּנַחֲמָא תִּשְׁא יח): **לַחַת**, בִּאֲמִת בִּשָּׁשׁ כְּסֵא מִלְמַד שֶׁנִּלְקַח מִכְסֵּא הַכְּבוֹד

הַדּוֹשׁ הַתְּכִלִּית שִׁיעַד הָאֵל יִתְבַּרךְ בְּמִתֵּן תּוֹרָה, בְּאִמְרוֹ (לְעִיל י"ח) וְאֵתֶּנָּה לְךָ לִי מַמְלַכָּה כְּהִנֵּים וְגוֹי קְדוֹשׁ, וְכִאֲמָרוֹ (שס כ כה) מִזְכָּה אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה לִי וְגוֹי בְּכָל הַמָּקוֹם וְגוֹי אֲבָא אֵלֶיךָ. עַד שֶׁהַצִּרְךָ לְעִשְׂוֹת מִשְׁכָּן, הַהוּדִיעַ שְׁקָרָה זֶה בְּסִכְתָּ רֹעַ בְּחִירַת יִשְׂרָאֵל, כִּי אִמְנֵם בְּסוּף אֲרַבְעִים יוֹם הָרִאשׁוֹנִים נָתַן הַלְחוֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים לְקִדֵּשׁ אֶת כּוֹלֵם לְכַהֲנִים וְגוֹי קְדוֹשׁ כָּל־דְּבַר

אִתְּמָא עֲבָדָא זִימְנָא דְּקִבְעָא דְּחִלְזָא דִּי סִינַי

פִּירִישׁ יוֹנָתָן יִתְרָה וְכֵן נִמְצָא בְּפֶרֶק עֲגִלָּה ע'

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶת כָּל

עוֹד יִרְכָּה צִינִי וְצִין וְלֹא יִדְעֵם אֲדָם

שֶׁאֲמָרוּ נִשְׁמָה יִתְרָה הָאֻמוֹת סְתָרֵי אֵל מִי וּמִשְׁפָּטָיו לִישְׂרָאֵל לֹא

וְאִמְרוּ אֹת הָאֵל לִישְׂרָאֵל וְ

מִלּוֹת הַיּוֹם מִה הַיּוֹם צֶה לְעִשׂוֹת צֶה כָּל הַיּוֹם אֲמַר אֹת הָאֵל לְעוֹלָם, יָמִים וְגוֹי וְצִדִּים הַיּוֹם לְזוֹלָתֵינוּ, וְעַם צִי יִשְׂרָאֵל

יֵחַ וְיִתֵּן וְגוֹי כֵּן וְכִרְוֵן הַנְּתִינָה לוֹ

לוֹ לומר וְיִתֵּן אֵל מִשָּׁה כְּלֹלָתוֹ קוֹדֵם וְכִרְוֵן הַנְּתִינָה הַלּוֹמוֹת עַד זִמְנֵי הַדְּבָרִים, צִיִּים מִתֵּן מִתְּחִלָּה אֵין יִתְבַּרְרֵן עַל הָאֵל הֵמָּה בְּתוֹךְ מוֹכֵס אֵל מִשָּׁה כְּלֹלָתוֹ לְדַבֵּר הַעֲדוּת, פִּירִישׁ כִּי הוּא מִן הָרִאשִׁי לְמַחַת לוֹ הַגִּמְרֵי הַנְּרִמְזִי קוֹדֵם, וְכִזֶּה נִמְשָׁצוּ מִמֵּלֶכְךָ שֶׁיִּלְחוֹת נִמְ מִתְּחִלָּה עַם וְיֵחַ

יִתֵּן אֵל מִשְׁכָּנָה כְּתִיב שְׁנִמְסָרָה מִקְוִשְׁתָּת בְּכִ"ד מִינֵי

